

Handledning till *Strandflickan* av Lisa Förare

Uppgifter: Introduktion av boken, textfrågor, diskussionsfrågor, skrivövningar, bildövning, berättarövning och dramaövning

Bokens lästnivå: 2, lättare

Målgrupp: Handledningen fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Varje kväll springer Lotta runt Långsjön. Alltid flera varv, alltid så fort hon kan. Hon försöker springa bort från sin sorg, sorgen efter dotterns död. En kväll möter Lotta en ensam flicka på stranden. Det är någonting märkligt med flickan. Visst är hon lite lik Lottas dotter? Lotta vill väldigt gärna träffa flickan igen. Men för att få göra det måste hon utföra ett omöjligt uppdrag.

Strandflickan är en hoppfull bok om sorg och förändring. Den är full av magi, precis som Lisa Förares första lättlästa bok *Under fullmånen*. Boken är illustrerad med Lina Blixts förtrollande bilder.

Om handledningen

Handledningen är framtagen av Jenny Friman och Åsa Söderling som arbetar som pedagoger på Kulturcentrum Skåne. Syftet med handledningen är dels att läsarna ska få en djupare förståelse för texterna, dels att inspirera läsarna till eget skapande. Genom att reflektera och på olika sätt arbeta kreativt med texten kan man stimulera ökad läsglädje och läsförståelse. Handledningen innehåller frågor att samtala om för att introducera boken för deltagarna, frågor till varje kapitel och därefter diskussionsfrågor som rör hela bokens innehåll. På slutet finns skrivövningar, bildövningar och dramaövningar för att arbeta vidare kreativt efter läsningen. Ni kan välja om ni vill göra uppgifterna muntligt eller skriftligt eller både och. Anpassa utifrån gruppens behov och önskemål.

Introduktion av boken

Titta på omslaget. Vad uttrycker det? Vad tror ni boken handlar om?
Boken heter *Strandflickan*. Vad ger det er för tankar?

Textfrågor

Flickan vid stranden

1. Huvudkaraktären i boken är Lotta. Vad får du för uppfattning om Lotta? Vem är hon? Vad tror du till exempel att hon jobbar med? Hur gammal tror du att hon är? Får du några andra tankar om henne?
2. Lotta möter en liten flicka på stranden. Hur ser hon ut? Vad tror du att Lotta har för känslor när hon möter flickan?
3. Flickan på stranden vill spela ett spel med Lotta. Lotta spelar fast hon inte förstår vad spelet går ut på. Vad tror du spelet betyder?
4. I texten finns en massa färger. Sorgen är till exempel grå, solnedgången är rosa och flickans hår är silvrigt. Vad får färgerna dig att tänka på? Har de någon betydelse för berättelsen?

Det tomma huset

1. På sidan 16 står det: *Det var som om hennes egna ord satt fast långt inne i bröstet.* Hur är det att prata om sådant som är svårt och smärtsamt? Vad händer när man pratar om sin sorg?
2. På bilden på sidan 18 står Lotta i dörröppningen. Vad tror du att hon tänker?
3. På sidan 20 står det: *Stunden då Lotta lekte med flickan tycktes alla färger starkare.* Varför tror du det kändes så för Lotta?

Snäckan

1. Lotta letar efter flickan och en snäcka, men hittar dem inte. I stället möter hon Ali. Vad får du för uppfattning om honom? Hur tror du att han är som person?
2. Varför tror du Ali vill hjälpa Lotta att hitta snäckan?
3. I det här kapitlet börjar det hända magiska saker. Lotta undrar om hon drömmer. Vad tror du?

Halsbandet

1. Den gråa färgen har försvunnit från hemmet och de klara färgerna har kommit tillbaka. Varför då? Var ser Lotta färgerna?
2. På sidan 31 står det:
– Egentligen var det inte jag som hittade snäckan, säger Lotta.
– Du hittade någon som hittade snäckan.
Det är samma sak, säger flickan.

Vad tror du flickan menar med det?

Äppelträdet

1. Nu har det blivit september. Hur lång tid tänker du att det har gått sedan Lotta träffade strandflickan för första gången? Vilka förändringar har skett i Lottas liv under den tiden?
2. Lotta snäser åt sin granne Kristin. Varför tror du hon är orevlig mot sin granne?
3. Lotta erbjuder Ali att hyra ett rum. Varför gör hon det, tror du? Är det självklart för henne att göra det?

Miras rum

1. Ali tystnar när han kommer in i Miras rum. Varför?
Hur skulle du känna om du var han?
2. Lotta städar och målar Miras rum. Efter det går hon för första gången på länge och lägger sig i sin egen säng istället för att sova på soffan. Varför gör hon det?
Vad tror du hon känner?
3. På sidan 46 står det: *Jag har mycket, ändå har jag mindre än Ali. Han har i alla fall vänner.* Håller du med Lotta? Har hon inga vänner?
4. Gosedjuret på Miras rum väcker minnen hos Lotta. Har du något föremål som är kopplat till ett specifikt minne?

Drycken

1. I det här kapitlet kommer dofter och smaker tillbaka till Lotta. Vilka hittar du i texten?
2. Hur tror du att det magiska teet smakar? Vad är en magisk smak för dig?
3. På vilket sätt hjälper de magiska sakerna Lotta?
4. Titta på bilden på sidan 55. Vad är det för stämning? Vad tror du Lotta känner?
Varför tror du att illustratören har ritat strandflickan på flera ställen i bilden?

Lyktan

1. Vad händer med Lotta när barnen kommer hem till henne?
2. Lyktan som barnen har gjort lyser, men det är bara Lotta som ser det.
Varför tror du att det är så?
3. På sidan 62–63 står det:

För flickan vid stranden är inget vanligt barn.

Är hon ens ett barn?

Hon är nog något annat.

*Något som Lotta saknar ord för
och som är lite skrämmande.*

Vad tänker du att flickan är?

Mira

1. I det här kapitlet får vi veta mer om strandflickan. Vem är hon egentligen?
2. Lotta känner att Anders förstår henne. Hur märker du det i texten?
3. Lotta tycker att det både gör ont och känns skönt att säga Miras namn.
Varför tror du hon känner så?

Diskussionsfrågor

Efter att ni har läst hela boken kan ni diskutera följande frågor.

1. Ali spelar en viktig roll i boken. Vem tror du att han är? Vad har han för drömmar?
Använd fantasin.
2. Lotta har förlorat sin dotter. Hur hanterar hon sin sorg? Vad gör hon för att lindra smärtan? Hur kan sorg kännas i kroppen? Hur kan sorg påverka livet?
3. Diskutera bokens genre. Vad är det för typ av bok? Är det till exempel en saga?
Vad i berättelsen tyder i så fall på det? Liknar boken något annat deltagarna har läst?
4. Titta på bokens första bild på sidan 8. Jämför den med bokens sista bild på sidan 74.
Vad är det för skillnad i känsla?

Skrivövningar

1. Författaren Lisa Förrare använder mycket sinnesintryck i sin text med dofter, smaker, ljud, syn- och känselintryck. Be deltagarna tänka sig in i att de kommer hem efter en lång dag. Låt dem beskriva sina intryck av sitt eget hem utifrån de fem sinnen. De kan skriva eller berätta för gruppen.
2. Tänk er in i att det har gått ett år i Lottas värld efter bokens slut. Låt var och en låtsas att de är Lotta som skriver ett brev till en barndomsvän. Lotta har inte träffat vännen på flera år. Vad vill Lotta berätta för vännen?

Bildövning

I berättelsen finns tre magiska föremål, en snäcka, en dryck och en lykta. Fundera över vilka andra föremål som har betydelse för berättelsen. Låt var och en skapa en bild av det föremål de väljer. Använd svart eller grått samt en valfri färg, på samma sätt som bilderna i boken.

Sätt upp alla bilder till en utställning och ha vernissage för gruppen. Låt varje konstnär få berätta om sin bild och varför hen valde just det föremålet. Vilka tankar och associationer får åskådarna av respektive bild? Vad ger helheten med alla bilder för intryck?

Berättarövning

Titta på illustrationerna i den ordning de kommer i boken. Hjälp åt att återberätta historien med hjälp av bara bilderna.

Dramaövning

Börja med att prata om vilka känslor som finns representerade i boken. Sorg är tydligt, men vilka andra känslor finns?

Välj sedan en känsla i taget. Låt alla få röra sig runt i rummet. Prova att gå i den valda känslan. Hur uttrycker kroppen sorg till exempel? Deltagarna kan också hälsa på varandra när de möts och låta hälsningen uttrycka den känsla ni valt.

Efter en stund byter ni känsla och gör samma sak igen. Hur känns och uttrycker sig glädje i kroppen? Ensamhet?

Prata om upplevelserna efteråt. Var i kroppen sitter de olika känslorna? Gå tillbaka till boken och titta på bilderna. Vilka känslor uttrycker karaktärernas kroppshållning?